

نام و نام خانوادگی: مقصود فراستخواه

پرسش از شرایط امکان یادگیری و توسعه استعداد در سطح ملی

چهارمین کنفرانس ملی آموزش و توسعه سرمایه های انسانی

فراستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه انسانی، ۱۳۹۵

1

چهارمین کنفرانس ملی آموزش و توسعه منابع انسانی

نهم و دهم بهمن ماه ۹۵

پرسش از شرایط امکان یادگیری و توسعه استعداد

در سطح ملی

مقصود فراستخواه

دانشیار مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی

فراستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه انسانی، ۱۳۹۵

2

درباره آموزش و توسعه سرمایه های انسانی

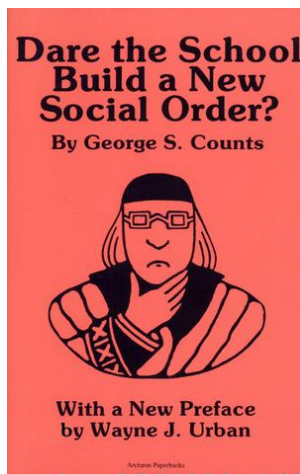
• پرسش مهیبه پیش روی ما هست

- پرسشی از همان نوع که جرج کاونتس حدود هشت دهه پیش در امریکا به میان آورد

فرانستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه انسانی، ۱۳۹۵

3

آیا یادگیری های مرسوم جرأت دارند
نظم اجتماعی تازه ای ایجاد بکنند؟

فرانستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه انسانی، ۱۳۹۵

4

مسأله این است که

- برنامه های مرسوم ما که به نام آموزش و یادگیری و توسعه استعداد به جای می آوریم

- در عمل هیچ کاری نتوانند بکنند

فرانستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه انسانی، ۱۳۹۵

5

مرات ها و نگو نبختی های ما بسیار جان سخت، گسترده، عمیق و ساختمندند

- مسائل ما فقط این نیست که هواپیماهای مان سقوط می کنند ، قطارها شاخ به شاخ می شوند، فسادهای بزرگ در ابهام می مانند و پلاسکو فرو می ریزد

فرانستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه انسانی، ۱۳۹۵

6

فرو ریختن پلاسکو را می بینیم

- ولی مرگ خاموش انبوهی از هموطنان دیگر خویش را بر اثر آلودگی های زیست محیطی نمی بینیم در سیستان و بلوچستان و دیگر جاها
- همه پیامدهای فاجعه بار بیکاری هر روز جلوی چشمان ما نیست
- تمام جزئیات فقر گروه های اجتماعی را مشاهده نمی کنیم
- حقوق زیرپا گذاشته انسانها را نمی بینیم و....

فرستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه
انسانی، ۱۳۹۵

7

ساختارهایی که این فلاکت ها را برای ما به وجود می آوردند شاید با زبان حال چنین می گویند:

□ بگذارید این برنامه ها و دوره های مرسوم آموزشی و چه وجه را برگزار بکنند و گواهی بدهند

□ چون اتفاقی نمی افتد و چیزی که تغییر نمی کند!!

فرستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه
انسانی، ۱۳۹۵

8

مسأله این است که

- ما در باب آموزش و یادگیری دچار خُرده بینی شده ایم

- هم بر یادگیری وهم بر مدیریت استعداد در جامعه ما و سازمان های ما رویکرد ذات باور ومحافظه کارانه ای غالب شده است.

فر استخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه انسانی، ۱۳۹۵

9

ما نیاز به رویکردی انتقادی به مسأله یادگیری و رویکردی انتقادی به مدیریت استعداد داریم

- یک رهیافت دیگر به امر آموزش و یادگیری و مدیریت استعداد هست که انتقادی و معطوف به بازسازی اجتماعی است

- و از نیمه دوم قرن بیستم توسط فیلسوفان آموزش مانند کاونتس، فریره، براملد و اپل و دیگران تشریح شد

فر استخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه انسانی، ۱۳۹۵

10

در این رهیافت پرسش این است که

- یادگیری و مدیریت استعداد گرفتار چه شرایط اجتماعی

وساختاری است

- و با این شرایط آیا اصلا کاری از یادگیری و مدیریت

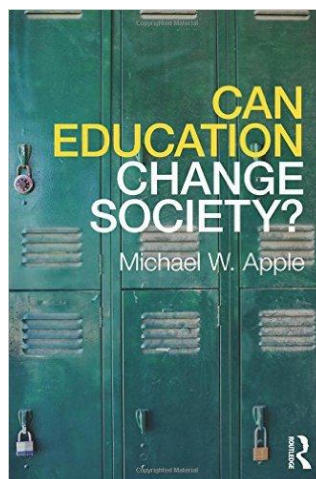
استعداد به شکل مرسومش بر می آید؟؟

فراسنخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه
انسانی، ۱۳۹۵

11

اپل می پرسد

آیا این آموزش های ما می توانند کاری از پیش ببرند؟

فراسنخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه
انسانی، ۱۳۹۵

12

و من تأکید می کنم اگر نمی تواند چرا؟؟
 در بحث حاضر مسائل یادگیری و توسعه استعداد در ایران از طریق یک مدل
 سه وجهی توضیح داده می شود:

فرانستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه
 انسانی، ۱۳۹۵

13

۱. مؤلفه فاعل یادگیری:

- تضعیف تفکر علی و خود اثربخشی
- ناتوانی سوژه
- فرسایش ذهنی
- تهی شدگی خود
- درماندگی آموخته

فرانستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه
 انسانی، ۱۳۹۵

14

یادگیری یک کنش ذهنی و وجودی است
 وقرین تنش و کوشش وانگیزش است

این در حالی است که حس کنشگری
 وعاملیت انسانی واجتماعی در ایران
 ضعیف شده است و...

فرانستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه
 انسانی، ۱۳۹۵

15

۲. مؤلفه عمل یادگیری :

- درک وانتظار رفتاری و وظیفه ای از یادگیری در جامعه
 وسازمان های ما(حداقل به طور رسمی وضمنی چنین
 است)
- به جای یادگیری چند حلقه ای
- به جای پرکتیس وپرکسیس یادگیری
- و به جای یادگیری ارگانیک

فرانستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه
 انسانی، ۱۳۹۵

16

۳. مؤلفه‌های یادگیری و مدیریت استعداد

- زمینه‌های اجتماعی
- زمینه‌های فرهنگی
- زمینه‌های سیاسی
- زمینه‌های اقتصادی
- زمینه‌های سازمانی و نهادی

فرانستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه
انسانی، ۱۳۹۵

17

۳-۱. زمینه‌های اجتماعی یادگیری و مدیریت استعداد

- سرمایه اجتماعی
- ظرفیت‌های ارتباطی
- مشکل جامعه کوتاه مدت و امر موقت
- و

فرانستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه
انسانی، ۱۳۹۵

18

Lattin, Ronald and Stephen Young. Cauz Round Table. "Country Ranking: **Social Capital Achievement.**" April 19, 2015.

Social Capital Achievement		
Rank	Countries	SCA
1	Netherlands	0.9698
2	Finland	0.9690
3	Sweden	0.9623
4	Australia	0.9609
5	United Kingdom	0.9565
6	Switzerland	0.9549
7	Canada	0.9540
8	Iceland	0.9508
9	United States	0.9469
10	Norway	0.9444
11	Luxembourg	0.9436
12	Ireland	0.9384
13	New Zealand	0.9351
14	Austria	0.9323
15	Denmark	0.9321
16	Germany	0.9291
17	Belgium	0.8979
18	France	0.8865
19	Spain	0.8807
20	Singapore	0.8669
21	Japan	0.8466
22	Portugal	0.8405
23	Chile	0.8143
24	Italy	0.8115
25	Estonia	0.8002
26	Malta	0.7965
27	Hong Kong, China (SAR)	0.7943
28	Hungary	0.7925
29	Cyprus	0.7855
30	Bahamas	0.7711
31	Barbados	0.7621
32	Slovenia	0.7609
33	Greece	0.7600
34	Czech Republic	0.7487
35	Israel	0.7436
36	Taiwan	0.7346
37	Korea, Rep. of	0.7328

زمینه های فرهنگ اجتماعی
ساخته شدن اقتصاد دانش، فراسنخواد، ۱۳۹۴

19

38	Slovakia	0.7052
39	Costa Rica	0.7043
40	Mauritius	0.7043
41	Poland	0.6999
41	Lithuania	0.6889
43	Latvia	0.6881
44	Kuwait	0.6715
45	Botswana	0.6697
46	Bahrain	0.6604
47	United Arab Emirates	0.6552
48	Seychelles	0.6481
49	Qatar	0.6431
50	Trinidad and Tobago	0.6305
51	Uruguay	0.6187
52	Oman	0.6153
53	Malaysia	0.6101
54	South Africa	0.5977
55	Mexico	0.5976
56	Panama	0.5929
57	Croatia	0.5861
58	Bulgaria	0.5835
59	Grenada	0.5722
60	Thailand	0.5674
61	Namibia	0.5494
62	Belize	0.5370
63	Sri Lanka	0.5055
64	Brazil	0.5009
65	Jamaica	0.5008
66	Peru	0.4990
67	Guyana	0.4977
68	Suriname	0.4959
69	Jordan	0.4944
70	Tunisia	0.4942
71	Romania	0.4921
72	El Salvador	0.4915
73	Fiji	0.4866
74	Saudi Arabia	0.4807
75	Mongolia	0.4805
76	Macedonia, FYR	0.4698
77	Philippines	0.4641

زمینه های فرهنگ اجتماعی
ساخته شدن اقتصاد دانش، فراسنخواد، ۱۳۹۴

20

Rank	Countries	SCA
78	India	0.4531
79	Ghana	0.4370
80	Turkey	0.4313
81	Armenia	0.4265
82	Morocco	0.4116
83	Colombia	0.4107
84	China	0.4016
85	Senegal	0.3990
86	Dominican Republic	0.3974
87	Egypt	0.3880
88	Argentina	0.3872
89	Albania	0.3869
90	Russian Federation	0.3865
91	Madagascar	0.3832
92	Gabon	0.3680
93	Bosnia and Herzegovina	0.3548
94	Nicaragua	0.3544
95	Lebanon	0.3477
96	Cuba	0.3415
97	Honduras	0.3380
98	Benin	0.3359
99	Moldova, Rep. of	0.3293
100	Guatemala	0.3259
101	Kazakhstan	0.3241
102	Mali	0.3223
103	Bolivia	0.3202
104	Nepal	0.3200
105	Uganda	0.3184
106	Ukraine	0.3166
107	Papua New Guinea	0.2943
108	Burkina Faso	0.2938
109	Tanzania, U. Rep. of	0.2909
110	Iran, Islamic Rep. of	0.2890
111	Georgia	0.2877
112	Venezuela	0.2867
113	Ecuador	0.2864
114	Indonesia	0.2855
115	Belarus	0.2828
116	Zambia	0.2792
117	Viet Nam	0.2784

زمینه های فرهنگی واجتماعی
ساخته شدن اقتصاد دانش، فراستخواه، ۱۳۹۴

21

البته در منابع دیگر نیز سرمایه اجتماعی به عنوان بخشی از یک شاخص
نمونه:

Gallup-Healthways Global Well Being
<http://www.well-beingindex.com/>

Gallup · Healthways
Well-Being Index®
LEARN MORE › DOWNLOAD REPORTS ›

RECENT ARTICLES

New Report Reveals States with Highest Rates of Those Who Have

Despite Having Heart Attack, Many Smoke, Are Obese

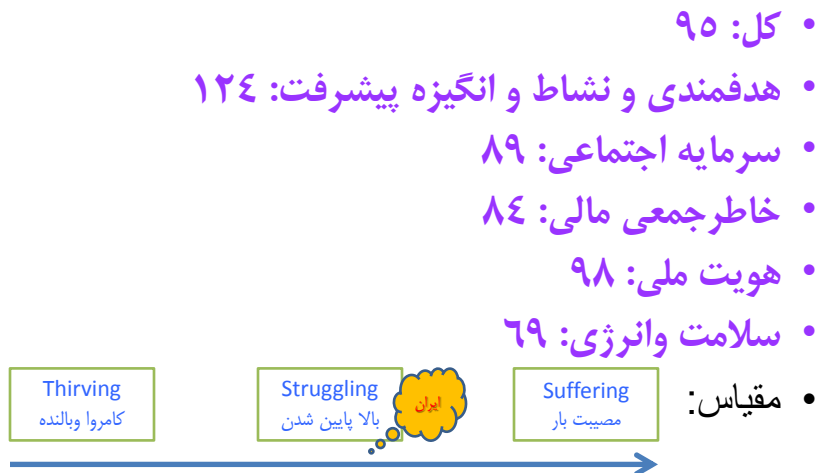
Unwilling Part Time, Unemployed Alike in Financial Well-Being

Gallup · Healthways
Well-Being Index®
› Learn More
› Download Reports
[Search Bar]
[Social Media Icons]
Popular Articles

زمینه های فرهنگی واجتماعی
ساخته شدن اقتصاد دانش، فراستخواه، ۱۳۹۴

22

رتبه ایران در ۲۰۱۴ از ۱۴۵ کشور

زمینه های فرهنگی واجتماعی
ساخته شدن اقتصاد دانش، فراستخواه، ۱۳۹۴

23

۱۴۲ کشور

THE LEGATUM PROSPERITY INDEX™ RANKINGS 2014

OVERALL PROSPERITY RANK	COUNTRY	ECONOMY	ENTREPRENEURSHIP & OPPORTUNITY	GOVERNANCE	EDUCATION	HEALTH	SAFETY & SECURITY	PERSONAL FREEDOM	SOCIAL CAPITAL
-------------------------	---------	---------	--------------------------------	------------	-----------	--------	-------------------	------------------	----------------

زمینه های فرهنگی واجتماعی
ساخته شدن اقتصاد دانش، فراستخواه، ۱۳۹۴

24

سرمایه اجتماعی در لگاتوم

کشور	رتبه در سرمایه اجتماعی	رتبه کل
ازبکستان	۱۶	۵۷
عربستان	۲۳	۴۷
قرقیزستان	۳۴	۷۴
قزاقستان	۳۵	۵۵
اکراین	۴۰	۶۳
امارات متحده عربی	۴۳	۲۸
کویت	۶۲	۳۶
تاجیکستان	۶۴	۹۴
آذربایجان	۷۷	۷۹
مراکش	۸۴	۸۵
اردن	۱۰۰	۸۲
ایران	۱۱۱	۱۰۷
ترکیه	۱۱۴	۸۶
ارمنستان	۱۲۴	۹۵
لبنان	۱۲۶	۱۰۱

زمینه های فرهنگی واجتماعی
ساخته شدن اقتصاد دانش، فراستخواه، ۱۳۹۴

25

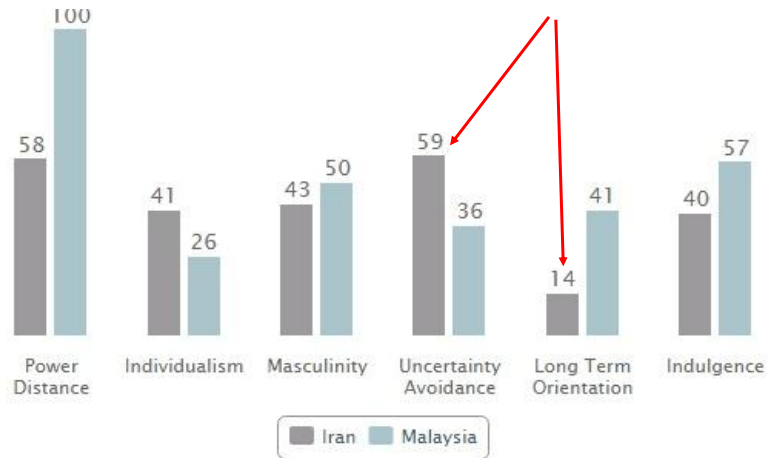
۳-۲. زمینه های فرهنگی یادگیری و مدیریت استعداد

- شاخص هایی مانند
 - میزان تحمل ابهام
 - جهت گیری دراز مدت
 - (می توانید به چاپ دوازدهم کتاب ما ایرانیان رجوع کنید)

فراستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه
اجتماعی، ۱۳۹۵

26

مقایسه زمینه های فرهنگی ایران و مالزی

فرانستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه
انسانی، ۱۳۹۵

27

وبقیه زمینه ها

❑ مشکلات ناشی از کالایی شدن بیش از حد یادگیری و استعداد

❑ مشکل زمینه های سیاسی از جمله ایدئولوژی، میان مایه گرایی و گریز از نقد و

کثرت پذیری

❑ و مشکل زمینه های سازمانی و نهادی مانند فقدان شایسته گرایی و میل به

تغییر 28

فرانستخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه
انسانی، ۱۳۹۵

..... ❑

راه برون شدن از این چرخه معیوب چیست؟

- یادگیری یک کنش ذهنی وجودی تا حد زیادی خود ارجاع و خلاق است
- یادگیری تا حد زیادی خود تعیین کننده و خود ارجاع است
- ظهور و شکوفایی استعداد تا حد زیادی ، سربرآورنده ، خود روینده ، پدیدار شوونده و سرکش است
- ساختارها هرچند عمل یادگیری و ظهور استعداد را محدود می کند و به تأخیر و شاید تعویق می اندازد نمی تواند یکسره از بین ببرد

فر استخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه
انسانی، ۱۳۹۵

29

ممنون از نقد های حاضران

فر استخواه، پرسش از شرایط امکان توسعه سرمایه
انسانی، ۱۳۹۵

30